

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.

— Ziarul apare Marțea și Vinerea —

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
— Articole nepublicate nu se înapoiază. —

Prețul inserțiunilor: un șir peti 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

„Ceasul de vară” și reforma calendaristică

Ziarele au relatat despre succesele punctului de vedere al României la conferința religioasă ortodoxă dela Constantinopol. Cititorii își vor aduce aminte de articolul despre inovațiile calendaristice întocmite de dl bar. de Bedeus și date mai departe de comisia română, condusă de arhimandritul Scriban, senatorul Drăghici și profesorul Dimitrescu.

Propunerea României are să fie așternută și «Societății Națiunilor», în numele bisericii ortodoxe.

Este vorba, și pentru țara noastră, de câștig de miliarde! În locul pierderii de lucru a aproape o lună de zile la an, cu zilele de sărbătoare, după calendarele de până acum, — am avea un plus de lucru corespunzător, ceea ce nu este de loc de disprețuit.

Vom înțelege și mai bine importanța schimbărilor proiectate, dacă vom lua la cunoștință a inovație recentă, introdusă în Franța. Camera și senatul francez au adoptat, după oareșcare sbucium, o lege privitoare la «ceasul de vară». Textul legii spune: «Ora legală... va fi avansată în fiecare an cu 60 de minute, din ultima Sâmbătă a lunii Martie, la ora 23, până la prima Sâmbătă din Octomvrie, la ora 24 (12 noaptea)».

Inovația aceasta a fost introdusă mai întâi în Germania, în decursul războiului,

și a fost adoptată și în alte țări. Pe urma ei s'au cruțat miliarde, fiindcă s'au folosit mai puțini cărbuni în uzine, închizându-se fabricile mai de vreme, câștigându-se și în privința sănătății populației, putând muncitorimea să se întrezeze după muncă, cu o oră mai mult, înainte de a se lăsa noaptea.

De aici înainte se va folosi, automat, în Franța «ceasul de vară», din ultima Sâmbătă a lunii Martie până la prima Sâmbătă a lunii Octomvrie. Dl Poincaré, care a sprijinit proiectul cu toată energia, a constatat în plenul camerei și senatului că «ceasul de vară» aduce Franței un câștig anual de 200.000 tone de cărbuni și de cel puțin 100.000.000 franci. «Economia este triplă: profită mai întâi diversele administrații publice; începând cu bugetele statului, apoi acele ale departamentelor și ale comunelor, apoi în special consumatorii de cărbune, de gaz și de electricitate, în sfârșit balanța economică (franceză), fiindcă e știut că Franța în ceea ce privește combustibilul este din greu tributară străinătății». Câștigă sănătatea publică, sporturile, viața familiară. În Anglia, Belgia și Luxemburg există «ceasul de vară». Experiența făcută de 6 ani a îndemnat guvernul francez să vină cu proiectul de lege.

Aceleași constatări în favorul ceasului de vară le face celebrul astronom, om de știință, *Camille Flammarion*, («Les Annales», 3 Iunie a. c.) socotind în total, un câștig anual pentru Franța de 200 mil.

de franci, pe lângă folosul igienic. Alt învățat cu reputație mondială, astronomul *C. Nordmann*, redactorul «rubricii științifice» dela rev. «Revue des deux mondes» (15 Aprilie 1923), serie: Franța a economisit dela 1916 până în 1923 din cauza «ceasului de vară» cel puțin 5 milioane de tone de cărbune: «Calculați ce reprezintă aceasta din punctul de vedere al bugetelor noastre publice și private și al schimbului nostru. Ceeace nu se poate calcula, fiindcă aceasta este neprețuit, sânt bogățiile suplimentare de sănătate pe care le-a adus reforma muncitorilor din orașe, permițându-le după sfârșitul zilei de lucru să profite de o oră suplimentară de lumină».

Cu toate că folosul real este atât de evident, a fost primejduit proiectul de lege când a venit la votare în Cameră și senat. Pentru ce? Pentru că o parte din populația dela țară poruncise deputaților să voteze contra — țărănimea fiind refractară inovației acesteia. Și-a spus: de ce să mi aranjez eu orarul după orașeni? copilul meu de ce să plece la școală în oraș mai de vreme? Ceasul meu e unul și același la câmp — când apune soarele s'a sfârșit ziua.

Raționamentul acesta nu e cel corect. Bunăstarea complexului câștigă — va să zică și bunăstarea țărânimii, dacă se introduce «ceasul de vară». Folosul nu este evident la moment, țărânului, dar se resimte în mersul statului spre progres.

...Să ne gândim acum cât am câștiga, noi dacă s'ar introduce inovațiile ca-

FOIȘOARA

Presa și comemorarea lui Șaguna

— Note și spicuri —

Gazeta Transilvaniei (I. Lupăș):

Întâmplându-se moartea lui Șaguna în prima jumătate a anului 1873, când a murit împăratul Napoleon III și principele Alexandru Cuza, numele lui a fost pus alături de al acestor doi oameni mari într'un ziar de peste munți («Aurora Craiovei») care scria: anul 1873 fu anul lacrimilor. Napoleon, Cuza și Andrei Șaguna în jumătatea acestui an trecură la eternitate: trei uriași luptători pentru români și românism. La trecerea lor din această lume lacrimile au curs și curg dela Tisa și până la Marea Neagră. Acele lacrimi vor fi contribuit și ele la pregătirea vremilor de azi. Căci — după cuvântul scripturii — cei ce seamănă întru lacrimi, vor secera întru bucurie.

Tribuna din Orade:

Marile serbări dela Sibiu și Rășinari sânt pecetea definitivă a unirii neamului românesc, de pretutindeni sub protecția luminoasă a memoriei lui Andrei Șaguna. Fie ca această unire

să se desăvârșească înlăturând ura dintre frați și sub ocrotirea părintească a lui Andrei Șaguna să lucreze pentru întărirea pe veci a unirii tuturor românilor. Atunci sufletul lui Șaguna va fi mulțumit că munca lui de decenii depusă cu atâta stăruință în biserică în școli și în societățile de cultură a avut roadele dorite de el.

S. D. Tageblatt din Sibiu, aduce un articol elogios, semnat de episcopul D. Fr. Teutsch în numele bisericii evanghelice și al poporului săsesc din Ardeal. (Vorbind despre înființarea tipografiei arhidiecezane, amintește cu mulțumire faptul, că Șaguna a făcut ca anuarele gimnaziului săsesc din Sibiu să se tipărească gratuit în această tipografie mai mulți ani d'arându-l).

Revista Cosinzeana:

Mormântul dela Rășinari, în fața căruia îngenunchiem cu toată evlavie, de care este capabil sufletul nostru, strălucește azi în razele luminărilor aprinse pentru sărbătoare și el ne vorbește cu autoritatea inatacabilă a eroului. Nu găsim expresie mai potrivită decât aceasta pentru Șaguna, căci nici una nu cuprinde mai sintetic viața și opera lui, decât noțiunea de erou. Un erou a fost. Un erou dintre aceia, care a înfruntat în întregime un mediu social și politic, adaptându-și-l după concepțiile sale de viață și

după planuri, care sânt uriașe și pentru posteritate. Cu o dibăcie uimitoare și proprie numai genilor, Șaguna a știut să tragă pentru neamul său maximum de foloase din condițiile de viață ale vremii sale, și măreția acestei lupte numai astăzi se proiectează în toată întregimea ei, când privim opera sa neperitoare. În fața istoriei, cuvântul de critică amuțește, căci el nu are nici o îndreptățire, dupăcum nu are nici un înțeles.

Cuvântare

— Rostită la sfințire de clopot —

Cinstește pe Domnul Dumnezeu! tău din toate ostenele tale cele drepte și dă-i lui pârgă din toate rodirile tale cele drepte.
Pred. 3, 9.

Brâncoveanul Constantin, boer vechi și Domn creștin, a cinstit pe Domnul Dumnezeu din averile sale, făcând multe spitale ca să aducă ușurare celor bolnavi, și biserici și mănăstiri în Țara românească pentru întărirea legii românești, — ba chiar și pentru românii dreptcredincioși de legea lui, a răsăritului, a z'dit o biserică măreață la 1697 și provăzută cu toate odăjdile și odoarele sfințite și a dat-o în stăpânirea și folosința strămoșilor noștri români ortodocși din Făgăraș. Darnicul Voivod nu s'a îngrijit numai

lendaristice plănute. Nu un ceas sau două în plus, ci aproape o lună de zile la an în plus de muncă, printr'o singură inovație calendaristică, cum e și cea a «ceasului de vară». Câștigul este atât de evident încât nu se mai discută.

E vorba să ne încălzim pentru proiectul menționat și să contribuim la lămurirea opiniei publice, ca să se înfăptuiască cât mai curând schimbările, spre binele tuturor. Astfel se micșorează greutatea vieții și ne apropiem cu încă un pas spre o colaborare socială visată.

H. P.-P.

Nota: Ministerul muncii din Polonia pregătește (Martie, 1923) un proiect de lege, în urma căreia să se reducă numărul sărbătorilor, când nu se lucrează, dela 20 la 13 zile.

Nr. 6359/1923

(106) 2—3

Concurs

La școlile de stat din localitățile mai jos înscrise sânt catedre de religie vacante, pentru a căror întregire publicăm concurs cu termen de 14 zile dela prima publicare în «Telegraful Român»:

1. Sibiu: liceul de fete.
2. Făgăraș: liceul de băieți.
3. Cohalm: gimnaziu, primare.
4. Hațeg: școală de comerț, civile.
5. Hunedoara: școală medie de fete.
6. Petroșani: liceul superior.
7. Sf. Gheorghe: școala normală de fete.
8. Satulung: școală medie.

Catedra de religie dela Sibiu, Făgăraș și Hațeg e sistemizată de consistor și e recunoscută și de on. minister al instrucțiunii publice; pentru toate celelalte catedre luarea la cunoștință din partea ministerului se așteaptă.

Profesorii de religie titulari fac parte din corpul profesoral al școlii respective și vor fi salariați la fel.

Concurenții au să dovedească calificare preoțească și pedagogică; sânt preferiți candidații cu studii academice precum și cei ce au dat examenul pedagogic profesoral.

Cererile de concurs, înscrise cu documentele relative la calificare și serviciile anterioare, să se trimită în termenul deschis la adresa consistorului arhiepiscopesc.

Sibiu, din ședința sen. școlar a consistorului arhiepiscopesc ținută la 13/26 Iulie 1923.

Consistorul arhiepiscopesc

de ridicarea acestei biserici, ci caută să o asigure și pentru viitor.

Prin hrisovul din 17 Octombrie 1699 dete bisericii din Făgăraș dreptul să ia în fiecare an la sf. Dumitru, din venitele vămii domnești dela Rucăr și Dragoslave, 250 de taleri «ca să fie preoților de hrană și de îmbrăcăminte», și *acest dar îl vor primi până vor ținea legea pravoslavnică, ear de care cumva ar schimba legea și nu ar fi întru a răsaritului bisericii și credință, să fie lipsiți de această milă ce am făcut».*

Cu deosebită căldură recomandă urmașilor să se îngrijească de ctitoria făgărășană, pe care a clădit-o spre mărirea bisericii răsăritene.

Dania domnească a fost întărită și de urmașii săi în domnie, de Ștefan Cantacuzino la 1714 și de N. Mavrocordat la 1719. Și dacă nu se lua biserica lui Brâncoveanu cu forța armată la 1723, ar fi rămas aici în Făgăraș românii prea fericiți, ca cei din Brașov cu biserica sf. Nicolae, până astăzi...

La sfîntirea acestui mare clopot avem datorința sfîntă să desgrupăm și să admirăm virtuțile străbune, ale acelor ce *au suferit muncă și chinuri pentru neam și lege*. Istoria ne spune că pe făgărășeni și pe brașoveni nu i au putut seduce iezuiții cu promisiuni și făgădueli, fiind că erau în legătură strînsă cu țara românească prin bisericile lui Brâncoveanu.

Dar ceeace nu au putut face iezuiții cu promisiuni, cu corupție, cu bani, *au făcut cu sila*, cu puterea armatei la porunca papei. În anul 1723 în 6 August, preotul român ortodox din

Cel mai bun mijloc. Ministrul comunicațiilor, dl general Moșoiu, a făcut în mod discret câteva drumuri în clasa a treia și a doua a căilor ferate. În această inspecție a izbutit să afle unele delict de neglijență și necinste. Cei prinși în flagrant își primesc acum meritele pedepse. Când și ceilalți șefi al vieții publice vor face astfel de inspecții, vom ajunge, fără doar și poate, la stări mai bune.

Conferința preoțească a tractului Supșa

(Sfârșit)

După ce se primesc atât conclusele raportului președintelui, cât și conclusele grupului religios Valea Geoagelului, se aduc decisiunile următoare:

1. Lângă prelegerile din școale preoții să țină și exhortații din religie.

Prelegerile să fie începute cu rugăciuni din bucovină, nu cu poezii religioase; în decursul rugăciunilor atât dimineața, cât și seara să ardă candela la icoana sfîntă. Să nu lipsească din nici o școală sf. cruce, nici icoanele sfînte ale Mântuitorului, Preacuratei și altele.

2. Preoții, în satele unde se ivesc sectari, să ceară numai decât ajutorul preoților vecini, spre ai combate. Preste tot să se păsească energic la stăpîrea pocăiților și a concubinatelor.

3. Să se facă un memoriu către guvernul țării, — și să fie trimis acest memoriu prin Ven. consistor — în care să se ceară oprirea clăcilor împreunate cu joc în tot timpul postului, fiind aceste jicitoare pentru pietatea creștinilor, — precum și oprirea târgurilor în zile de Dumineci și sărbători.

4. Să se ceară dela autoritatea bisericii să deie statute model pentru înființarea de societăți de temperanță, reuniuni, căminuri ș. a. ca să se poată orienta preoțimea la înființarea lor.

5. Să se intervină la guvern ca în școală să se dea atențiune lucrului de mână și dexterităților, ca elevii să capete aplicare pentru meserii. În acest scop să se trimită și în părțile noastre experți, cari ar putea iniția astfel de lucrări în popor, mai ales în timpul de eamnă.

6. Conferința pretinde dela fiecare preot să fie adevărat părinte față de credincioșii săi, să încunjure orice daraveri din care s'ar putea ivi nemulțumiri și certe.

7. Credincioșii să nu fie taxați pentru nici un serviciu, ci toate stolele să fie benevole, simbrile, clăcile și alte prestații preoțești să fie încasate prin casierii puși de comitet, preotul să nu fie nici un fel de casier.

8. Preoții să cerceteze cât mai des pe credincioși acasă la ei, ca să întrețină legăturile spirituale. În chestii publice preotul să fie apărătorul credincioșilor săi, luând în apărare chiar și pe dușmanii săi personali.

9. Preotul să organizeze societățile necesare în comună ș. a.

Membrii conferinței preoțești având în vedere că până acum nu și-a avut duhovnic special, ci fiecare preot s'a mărturisit la preotul vecin, își aleg de duhovnic pe veteranii Nistor Manciu și George Lazar, cari în fiecare an odată sau de mai multe ori, au să fixeze timpul și locul unde au să se adune preoții spre a se mărturisi.

Membrul conferinței P. Sabău arată ce nedreptate se face preoțimii care beneficiază de porțiune canonică prin noua lege de dare, și anume neluându-se în seamă faptul, că preoțimea primește ecclia ca remunerație de profesionist, și nici decum preotul nu e arândator al eccliei, prin urmare e ilegal, ca și preoțimea ca uzufructori, și și biserica ca proprietară să plătească două dări după unul și acelaș pământ.

Vasile Șpan arată cum stolele, ferdelele, zilele de lucru etc. ce le primesc preoții, noua lege de dări nu le consideră ca salar preoțesc, ci ca venit ce cad sub cheia de dare foarte urcată 18—24%, totodată arată cum noua lege de dare impune și cancelariile și preoții trebuie să plătească dare și pentru cancelarii. Conferința preoțească cere dela Ven. Consistor să intervină la guvern, ca nedreptățile acestea să înceteze.

Conferința hotărăște să se intervină la forurile competente ca fondul de pensii să fie regulat după statutele nouă.

Avându-se în vedere, că preoțimea noastră de câte ori călătorește pe la centrele episcopiei fie chiar și pentru ridicarea salariului, e silită a rămânea de multe ori pe stradă din lipsa de cuartire, cere dela Ven. consistor să întocmească 1—2 camere provăzându-le cu paturi, pentru ca preoții călători să fie adăpostiți în timpul nopții, chiar și pe lângă plată.

În ceeace privește salarizarea preoțimii, conferința constată cu durere că această chestie nu e rezolvată favorabil și cere ca și chestia aceasta să fie desbătută temeinic.

Președintele arată că această chestiune aparține mai mult asociației clerului, deci e de părere să se desbată trecându-se la asociație.

Conferința trece în asociație, alegându-și de președinte pe Vasile Șpan, ear de notar pe Petru Sabău.

Deschizându-se ședința se relatează din partea membrilor încredințați în anul trecut de conferința preoților din Munți apuseni, că forurile guvernului nu se interesează d'ajuns de soartea preoțimii.

Ministrul a promis acestei comisii (stătuitor din Vasile Șpan și Petru Sabău, însoțiți de mai mulți parlamentari) că va avea în vedere jastele cereri ale preoțimii dela munte. Promisiunile însă nu au luat ființă și așa preoțimea dela munte nu primește azi nici un fel de ajutor, nici echivalent de porțiune cano-

biserica lui Brâncoveanu: Toma Banciu și episcopul Văslache Pop au fost legați în obezi, ca făcători de rele, bătuți și chinuți de soldații împăratului Leopold. Biserica a fost înconjurată de soldați, cari au așezat în ea ca episcop gr. cat. pe Pataky Ianoș, preot papistaș în Făgăraș. Poporul s'a turburat și n'a primit această lege impusă și nici pe papistașul Pataky. Comanda militară a așezat soldații în casa fiecărui român din Făgăraș, ca să nu se răscolească contra răpitorilor. Pe preotul Toma și pe curatorul Pop, ferecați în lanțuri, i-au aruncat în temnița militară din castel, unde mai de mult era închiziția, locul de chinuri, pentru ortodoxii numiți «schismatici».

Pe negustorii ortodoci de atunci i-au globit cu bani și au trebuit să plătească și hrana cătanelor, cari au consumat opt boi, cât au stat la Făgăraș, ca să facă silă românilor și să primească legea cea nouă.

Cei dintâi cari după anul 1723 au intrat în biserica răpită au fost țigani, avizați la ajutor de bani. Iezuiții foloseau și corupția cu banii lui Iuda ca să câștige credincioși, dintre cei slabi, ca să nu rămână biserica goală cum era după răpire. Destul că aceea zi de răpire a bisericii din Făgăraș cu chinuirea preotului a curatorului, globirea negustorilor, închiderea granițelor către țara românească din partea Habsburgilor a slăbit tăria în credință a unor făgărășeni, și făcând prietenie cu paterii s'au depărtat de legea veche din Țară. Aja, sânt acum 225 de ani decând s'a zidit biserica lui Brâncoveanu și stă scris deasupra uzei «*Această biserică*

a răsăritului», — care de 200 de ani e răpită de Pataky Ianoș.

Profesorul de universitate și membru al Academiei Române, dl Silviu Dragomir, ne servește cu date autentice despre aceste frământări religioase cauzate de străini, ca să slăbească unitatea poporului român.

Ce însemnează câte 2 biserici în fiecare sat mic românesc, decât slăbire? Ce însemnează separarea fraților noștri, că mitropolitul Blajului cu episcopii gr. cat. nu au intrat în biserica din Alba-Iulia, la încoronare, unde erau toți mitropoliții și episcopii românilor din toate provinciile? Ce însemnează când principele Brâncoveanu din București în anul trecut voină să facă parastas cu preotul dela așezămintele brâncovenești la biserica sa din Făgăraș, pentru strămoșul său care a zidit biserica, este oprit de uniți? Am văzut la Râșinari, acum la serbările marelui Șaguna, unde a luat parte întreagă românie din România și M. S. Regele și Regina, și casa domnitoare cu mitropoliții și episcopii noștri, că au lipsit numai mitropolitul din Blaj cu episcopii uniți, ca să arete lumii că și azi susțin desbinarea neamului, impusă de Habsburgi la 1700...

Și ce fac frații noștri, poporul gr. cat? Tace și suferă.

Dar până când această dejosire, fraților făgărășeni? Oare nu se apropie ziua acea mare și luminată, ca în România întregită să fim o lege și o credință, o biserică, cum eram înainte de anul 1700, când s'a dat lanțul de aur nefericitului Atanasie dela Alba Iulia?

monică, nici relut de cal, nici rebonificarea ferdelei, pe cari preoții dela munte nu le au în natură.

Asociația clerului Andrei Șaguna a trecutului Lupaș a la cunoștință raportul comisiei, și mulțumește domnilor parlamentari pentru interesul ce-l arată față de preoimea dela munte și hotărăște ca această cauză de existență a preoimii să nu o lase amuțită, din contră: să lupte pentru realizarea ei mai ales în împrejurările de azi, când cu tot venitul ce-l are fiecare preot dela munte, nu-și poate crește un singur copil la școală, decum să-i mai rămână și lui și familiei de acasă ceva de trai.

Se încredințează comisia anului trecut din nou să la contact cu P. S. Sa episcopul Nicolae ca să afie în cât guvernul este aplecat a satisface doleanțelor preoimii din Munți?

Rezultatul să-l relateze la timp.

Cu aceasta conferința preoțească și ședința asociației clerului s'au încheiat.

G. Săbău

Sfătuim pe tinerii ieșiți din școalele secundare să se înscrie la cursul teologic în seminarul Andreian din Sibiu. Cererile de primire se adresează **Consistorului arhidiecezan pe calea oficiilor protopresbiterale.**

(102) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de **predicator** la biserica noastră catedrală din centrul mitropoliei noastre, se publică concurs cu termen de 45 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Dela viitorul predicator se cere a predica în biserica noastră catedrală cât mai des.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt: salar de bază 1600 lei lunar, plus toate sporurile cuvenite.

Cererile de concurs să se trimită Consistorului arhidiecezan în termenul deschis, împreună cu documentele necesare și anume:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu din școalele medii.
3. Absolutor teologic.
4. Testimoniu de calificățiune preoțească.
5. Atestat de serviciu.
6. Alte eventuale documente recomandatoare.

7. Deodată cu cererea concursuală să prezenteze și 3 predici în scris, pentru diferite Dumineci din decursul anului, și în termenul deschis al concursului să predice odată în catedrală.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 4 Iulie 1923.

Consistorul arhidiecezan.

Aceasta trebuie să fie dorința ori-cărui român adevărat care-și iubește patria mamă. Desul că precum sufer frații noștri români gr. cat. din fostul Ardeal toate umilințele aduse pe capul lor din partea căpeteniilor lor și n'au ce face, tot așa sufereau strămoșii noștri toate umilințele aduse de stăpânirea papistașă, și începând din anul 1723 au rămas fără biserică în Făgăraș până la anul 1782, timp de 60 de ani.

În acest timp de suferințe n'au încetat atacurile ieseștilor asupra lor; dar ei fiind caractere firme nu s'au dat. Citiți istoria desrobirii bisericii ortodoxe, de profesorul S. Dragomir (pag. 65 doc. 44). În 1747 făgărășenii cer sprijin dela patriarhul sârbesc, conducătorul Ion Oancea, măcelar din Făgăraș a cutezat a merge la patriarhul ortodox cu jalbă și cum spune documentul:

Au prins pe omul nostru, anume Ion Oancea, și l-au bătut și l-au pus în fiare și l-au băgat în temniță cea de perzare și au oprit ca nimeni la dânsul să nu meargă, nici găzdoaia să nu-i ducă bucate, ci numai temnicerii câtă puțintică pâine și apă, și a stat doi ani în temniță (pag. 209, 210). Și au dat la protocol Făgărășenii:

«Iară noi, pentru credința strămoșilor noștri sântem gata a suferi și mucenicie sau izgonirea din această împărăție, ear legea nu o vom lăpăda».

(Urmează)

Ziua onomastică a M. S. Reginei

Sâmbătă, la ziua onomastică a M. Sale Reginei, ora 11 a. m., s'a ținut serviciu divin în catedrala mitropoliei noastre. Au slujit Dr. A. Crăciunescu, Tr. Scorobățiu și George Maior.

Au participat: autoritățile militare în frunte cu generalul Stambulescu și o companie de onoare, și muzica Reg. 90 Intt., cum și cele civile cu șefii lor.

Predica a ținut-o Dr. A. Crăciunescu.

Imnul Regal a fost cântat de corul mixt al învățătorilor unguri cursiști.

Cetățenii din toată țara și-au manifestat, și la acest prilej, sentimentele omagiale ce poartă Suveranei, care dă atâtea exemple de jertfă pentru iubirea poporului și a țării.

Moartea președ. Harding

În San Francisco a încetat din viață președintele Statelor Unite, Harding, care fusese ales în fruntea republicii nord-americeane în 1921 după retragerea lui Wilson.

În exercitiul magistraturii sale și în problemele de ordin internațional, Harding a căutat totdeauna să apere interesele civilizației și ale umanității, asigurând lumii pacea reală și temeinică. A subliniat la orice ocazie bunele relații internaționale între toate națiunile, relații bazate pe respect reciproc și pe drepturile lor recunoscute în mod leal.

Nou arhiepiscop. Joi, la ora 10 dim. s'a făcut la Toplița română, în județul Ciuc, sfințirea întru arhiepiscop a noului episcop de Argeș, a părintelui I. Duma. Serviciul divin l-a oficiat I. P. S. Sa mitropolitul primat Miron, în prezența dlui ministru al cultelor Banu, a PP. SS. LL. episcopul Vartolomeu al Râmnicului, Nicolae al Clujului și a altor personalități.

(103) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de **preot misionar** al arhidiecezei de Alba Iulia și Sibiu se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Dela viitorul preot misionar se cere a fi la dispozițiunea I. P. Sf. arhiepiscop și mitropolit, respective a consistorului arhidiecezan, spre a fi trimis acolo unde se ivește necesitatea să slujească, să predice, să conducă procesiuni religioase și să petreacă în mijlocul credincioșilor din o anumită localitate atâta timp, cât va cere trebuința. Va avea apoi să ia parte activă la conferințele preoțești.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt: salar de bază 1600 lei lunar plus toate sporurile cuvenite.

Cererile de concurs să se trimită Consistorului arhidiecezan în termenul deschis, împreună cu documentele necesare și anume:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu din școalele medii.
3. Absolutor teologic.
4. Testimoniu de calificățiune preoțească.
5. Atestat de serviciu.
6. Alte eventuale documente recomandatoare.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 4 Iulie 1923.

Consistorul arhidiecezan

Au apărut:

Memorii din anii 1846—1871 de Arhiepiscopul și Mitropolitul Andrei Șaguna, publicate la aniversarea semicentenară a morții marelui Arhiepiscop. Un vol. de 112 pagini. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu. Prețul 25 Lei.

Știrile zilei

Ziua de 6 August s'a sărbătorit la Mărășești cu un deosebit fast, pentru comemorarea luptelor ce s'au dat acolo. În aceeași zi s'a sfințit și biserica dela Mărășești, unde se păstrează osemintele eroilor căzuți în marile lupte din aceste regiuni.

Berthelot. Se știe că la Fărăcădinul de sus s'a dăruit marelui prieten al românilor, Generalului Berthelot, o moșie cu un castel. Are și grădină și arător și vie, apoi o moară și pădure, — tot ce e necesar unei gospodării în rândulială. În Septembrie, — când și via va fi în rod și toate în plin, — generalul Berthelot va fi poftit să vie în Ardeal, să între în stăpânirea casei și moșiei ce i a cinstit-o statul român. Casa va fi mobilată cu mobilă în stil românesc.

Congresul studențesc, ce era să se adune în 20 August la Cluj, a fost oprit din partea guvernului. Astfel studenții universitari nu pot sa-și expună de astă dată în congres nevoile și piedecile, de care suferă astăzi tinerimea noastră universitară.

† **Elena Densușianu**, o venerabilă matroană, văduva fostului profesor și scriitor Aron Densușianu, a răposat în lași în etate de 83 de ani. Odihnească în pacer!

Gazeta Transilvaniei din Brașov și-a suspendat apariția, în urma greutăților împreunate astăzi cu tipărirea ziarelor în țara noastră. Valoroșul organ de publicitate, cel mai vechi în toată presa românească, va reapărea — cum se vestește — în condiții mai avantajoase. Ori care ar fi greșelile sale, — într-o viață de peste opt decenii cine se poate lăuda că este scutit de greșeli? — ele se prezintă cel mult ca greșeli de formă, și nu de fond; — de aceea dorim vechiului organ de publicitate să reapară și să-și urmeze lucrarea în interesul neamului nostru liberat și întregit.

† **Pavel Maxim Vulcu** din Pianul de sus și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, în 29 Iulie 1923, în etate de 72 ani, împărțit fiind cu sfintele Taine. S'a înmormântat Marți în 31 Iulie la 2 ore p. m. în cimiterul ort. rom. din Pianul de sus. Odihnească în pacer!

Doi lei. În urma scumpirii hârtiei, ziarele bucureștene anunță, că începând cu 1 August trebuie să sporească prețul la 2 lei exemplarul. Pe calea aceasta, azi mâine vor dispărea multe ziare, cărți de școală, reviste și orice alte publicații.

La Blaj încetând din viață avocatul Vasile Schiteanu din Fetești, conform dorinței familiei decedatului, s'a făcut îmbalsamarea cadavrului și a fost expedit cu un vagon atașat la trenul de persoane, la Fetești. Din eroare, vagonul cu cadavrul a ajuns după patru zile la Chișinău.

Dolarul. Zilele acestea dolarul a cotat la Berlin 750,000 mărci, ear la New York ar fi ajuns până la un milion mărci.

Muncitorii din Germania stăruiesc să se facă înțelegere cu Franța, recunoscând că însași Germania poartă vina pentru ocuparea ținutului Ruhr, prin încăpăținarea ei de-a nu plăti pagubele ce le-a pricinuit. America este pe partea Franței, opinia publică americană condamnă atitudinea Germaniei.

În Jugoslavia s'a votat o nouă lege, prin care serviciul militar s'a fixat la un an și jumătate. Studenții, susținătorii de familii și primii născuți, vor face armata numai nouă luni.

Partidul feminist din New-York pregătește o mare ofensivă, de astădată fără caracter politic, ci menită să obție egalitatea sexelor în materie de divorț, proprietate, moștenire și mai ales de plată — salarii, lefuri etc. — cerând să nu mai existe nici o deosebire între remunerarea bărbaților și a femeilor.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dlui Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit. Prețul legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei.

Societatea culturală din București „Vrancea”

sub Înaltul patronaj al M. S. Reginei Maria a României adresează următorul apel către toți românii de bine:

Cetățeni, — Astăzi când mai mult ca oricând țara are nevoie de cultură; când cei dela sate ar dori să se lumineze; când mai pe sus de orice stă puterea conștiinței noastre de neam, datori sântem ca toți să contribuim — în limitele puterilor noastre — la consolidarea internă. În acest scop altă cale mai sigură nu e, decât răspândirea culturii, cât mai desăvârșită în straturile poporului, ca bibliotecile populare — alături de școală și biserică, — să constituie cea mai frumoasă podoabă a unui sat, oraș și a țării întregi.

Societatea noastră și a luat greaua, dar nobila sarcină, de a înființa în tot cuprinsul țării *Case de Citire*. Consolidarea internă nu o vom avea niciodată fără cultură, și lumina cine o poate da mai mult ca instituțiile noastre, căci edificiul României noi, clădit pe corpurile sângărânde ale eroilor de ieri, ridicat din jertfă fără umilință, și din sudoarea tuturor, edificiul civilizației noastre de mâine, nu se va surpa atât timp cât cetățenii ei îi vor da ajutorul. Importanța culturii în educația națională nu-i o simplă frază trunchiată pentru uzul solemnităților goale, și dacă astăzi cerșim lumină pentru ei, o facem cu speranța că ne veți ajuta și nu ne veți nesocoti.

Iar, pentru pregătirea generațiilor de mâine privirile noastre — ale tuturor trebuie să fie ațintite asupra poporului față de care sântem datori să l chemăm la viață, și nimeni, știm, nu e atât de sărac să nu poată face o caritate.

Să fim uniți în cuget și simțire. Să fim educatorii generațiilor de mâine. Să păstrăm cu sfințenie ceea ce cu jertfă s'a căpătat. Din milioane de suflete să facem unul sigur, dar în stare a fi stânca civilizației, căci visurile noastre sânt ale tuturor, ne cunoaștem puterile, dorințele și durerile.

Nădăjdum că singuri veți binevoi a ne satisface rugămintea și nu veți nesocoti scopul ce-l avem de a ridica neamul românesc.

Vă mulțumim.

Direcțiunea Societății.

Indemnăm pe cetitorii noștri să contribuie cât de mult la realizarea scopurilor acestei societăți.

Nr. 656,923

(104) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a *Bandul de câmpie*, tractul Târd Murăș, județul Murăș-Turda, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

- a) Salar în numerar dela stat statorit în coala B.
- b) Folosirea casei, curții și a grădinii parohiale de 950 st.
- c) Venitul stolar indatinat.
- d) Câte 1 (una) zi de lucru și câte o ferdelă (merță) bucate dela fiecare familie. Din numărul total al zilelor și ferdelilor însă 1/3 compete cantorului.
- e) Porțiunea canonică de 32 jugăre pământ arător și cositor.

În Band se află stație pentru calea ferată și se ține târg de săptămână.

Concurenții vor înainta cererile de concurs înscrise conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul fixat, și după prealabila încunoaștințare a protopresbiterului se vor prezenta înaintea alegătorilor în vreo Duminecă sau sărbătoare pentru a cânta ori a oficia și cuvânta.

Târgul-Murăș, la 8 Iulie 1923.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu comitetul parhial.

Ștefan Russu,
protopop.

Mersul trenurilor în Sibiu

Valabil din 1 Iulie 1923.

Plecare spre:	Sosire dela:
Copsa-mică dim. 2:30	București dim. 1:45
Piatra-Olt dim. 3:—	Copsa-mică dim. 2:10
Vințul-de-jos dim. 4:05	Cisnădie dim. 6:54
Făgăraș dim. 5:05	Făgăraș dim. 7:18
Cisnădie dim. 5:20	Agnita dim. 8:50
Săliște dim. 8:10	Copsa-mică dim. 9:—
Copsa-mică dim. 10:20	Vințul-de-jos dim. 9:10
Cisnădie d. a. 12:25	București dim. 9:30
București d. a. 13:45	Cisnădie d. a. 13:45
Făgăraș d. a. 14:15	Făgăraș d. a. 14:13
Copsa-mică d. a. 14:50	Copsa-mică d. a. 14:40
Cisnădie d. a. 17:05	Piatra-Olt Buc. d. a. 16:15
București d. a. 17:40	Agnita d. a. 16:50
Agnita d. a. 17:45	Vințul-de-jos d. a. 16:55
Vințul-de-jos seara 19:40	Copsa-mică seara 19:15
Copsa-mică seara 20:—	Cisnădie seara 18:20
	Săliște seara 20:40

Baile Ocna Sibiului

Plecare:	Sosire:
Sibiu-Ocna 6:20, 9:02, 13:55, 16:30, 19:28	Ocna-Sibiu 7:25, 12:41, 15:35, 17:35, 20:46.

Reclama este

sufletul comerțului

Atelierul tehnic de dantură E. DIEKER

(107)

este până la 1 Septembrie închis

1—1

Faceți-vă membri

Societatea română de înmormântare din Sibiu (întemeiată în anul 1900)

ca să vă asigurați pentru cazul morții un ajutor de înmormântare de 500 lei până la 4000 lei în cele mai ușoare condițiuni. — Membru poate fi oricare cetățean al României, bărbat sau femeie, dela vârsta de 25 ani în sus.

Societatea aceasta s'a întemeiat în anul 1900 și a plătit până acum ajutoare de peste 100,000 lei. Președinte: Timotei Popovici, profesor, secretar Ioan Marcu, conducătorul librăriei arhidiecezane, casier Patriciu Marcu, exactor arhidiecezan.

Inscrieri se pot face în fiecare zi la casierul societății, strada Mitropoliei 45

(Edificiul Librăriei arhidiecezane)

(75) 5—10

Prima fabrică română de stampile

Oct. L. Vestemean

Sibiu, strada Țiglariei Nr. 18

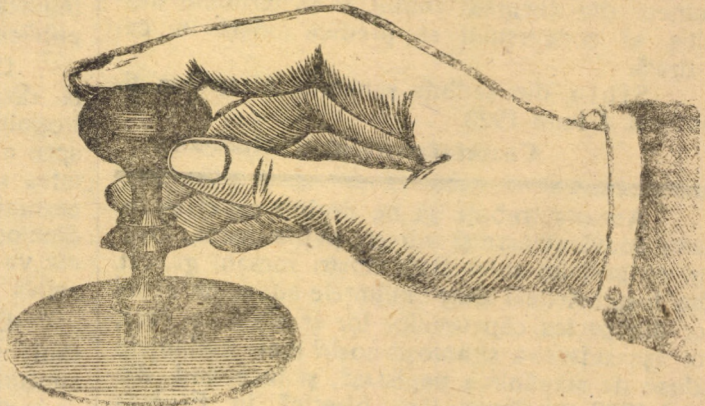
Execută tot felul de stampile din cauciuc, diferite medalioane, precum și sigile din metal pentru sigilarea cu ceară, mașini de numerotat și cu data zilei din metal, și orice lucrări ce se țin de branșa aceasta.

Comandele să se adreseze la „Librăria Arhidiecezană”, Sibiu, str. Mitropoliei 45, sau direct la fabrică.

145

Cu toată stima

Oct. L. Vestemean.



Tipografia și Librăria arhidiecezană în Sibiu

TIPOGRAFIA

bogat asortată cu litere și 4 mașini, instalate cu motori electrici, se recomandă pentru tipărirea de:

cărți didactice, literare, tipări-turi pentru bănci: acții, libele de depuneri, bilete de cununie, logodnă, vizită, anunțe funebre, cum și orice alte lucrări

—: pe lângă cele mai favorabile condițiuni. —:

Serviciu prompt și conștient; la comande mai mari se acordă toate favorurile posibile.

— Cataloge despre cărțile din librărie la cerere se trimit gratuit și franco. —

LIBRĂRIA

aranjată cu toți articlii necesari pentru trebuințele bisericesti-scolare și anume:

cărți rituale și literare bisericesti, precum și toate Bibliotecile apărute până acum, cărți literare, harte geografice, globuri terestre, rechizite de scris și desemn, etc. etc.

Memoriile lui Șaguna

— Volum festiv —

Au apărut:

Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna din anii 1846—1871, volum festiv publicat de Consistorul Arhidiecezei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu la aniversarea a 50-a dela adormirea în Domnul a Marelui Arhiepiscop.

Volumul, de 112 pagini, conține însemnările lui Șaguna despre faptele și întâmplările momentuoase din viața sa. După cuvintele introducatore urmează, an de an, expunerea acestor fapte și întâmplări, care se publică acum întâia oară în întregime.

În volum se mai cuprind și câteva lamuriri, date de răposatul Arhiepiscop-vicar, Dr. Ilarion Pușcariu, cu privire la aceste Memorii, precum și mai multe ilustrațiuni; ear la sfârșitul cărții se poate citi: Ziarul lui Șaguna din 1857.

Cartea se găsește de vânzare în Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

Prețul 25 lei.